Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2024/2368

10.10.2024

UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2024/2368

z 11. apríla 2024

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpočtu spoločného podniku pre iniciatívu Inovatívne zdravotníctvo za rozpočtový rok 2022

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie rozpočtu spoločného podniku pre iniciatívu Inovatívne zdravotníctvo za rozpočtový rok 2022,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0093/2024),

A. keďže Spoločný podnik pre iniciatívu Inovatívne zdravotníctvo (IHI), so sídlom v Bruseli, bol zriadený v novembri 2021 v rámci programu Horizont Európa na obdobie do 31. decembra 2031 ([1]); keďže Spoločný podnik IHI nahradil spoločný podnik pre iniciatívu pre inovačné lieky, ktorý bol zriadený v decembri 2007 v rámci siedmeho rámcového programu pre výskum (RP7) na obdobie desiatich rokov ([2]) (IMI 1) a v máji 2014 bol predĺžený v rámci programu Horizont 2020 na obdobie do 31. decembra 2024 ([3]) (IMI 2);

B. keďže spoločný podnik IHI je verejno-súkromné partnerstvo zamerané na interdisciplinárny, udržateľný a na pacienta orientovaný výskum a inovácie v oblasti zdravia; keďže jeho zakladajúcimi členmi sú Únia zastúpená Komisiou a európske priemyselné združenia COCIR, Európska federácia farmaceutického priemyslu a farmaceutických združení vrátane združení Vaccines Europe, EuropaBio a MedTech Europe;

C. keďže v záujme zvýšenia transparentnosti by všetky spoločné podniky mali vo svojej ročnej účtovnej závierke zverejňovať relevantné informácie týkajúce sa príspevkov členov na úrovni programu; keďže spoločné podniky by mali pre každý program, v rámci ktorého pôsobia, predložiť do konca roka všetky relevantné informácie podľa kategórie členov vrátane cieľových hodnôt právnych príspevkov stanovených pre príslušný program, objem prijatých príspevkov a objem právnych záväzkov; keďže spoločný podnik by mal naďalej zlepšovať transparentnosť;

Rozpočtové a finančné riadenie

1. na základe správy Dvora audítorov poznamenáva, že účtovná závierka spoločného podniku IHI za rok ukončený 31. decembrom 2022 vyjadruje verne zo všetkých významných hľadísk finančnú situáciu spoločného podniku IHI k 31. decembru 2022, ako aj výsledky jeho operácií, jeho peňažné toky a zmeny jeho čistých aktív za vtedy ukončený rok v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách a účtovnými pravidlami, ktoré schválil účtovník Komisie; navyše zdôrazňuje, že podľa správy Dvora audítorov sú operácie, na ktorých sa zakladá účtovná závierka, vo všetkých dôležitých aspektoch zákonné a správne;

2. víta úlohu spoločného podniku IHI pri transformácii výskumu a inovácií v oblasti zdravia na hmatateľné prínosy pre občanov Únie;

3. poznamenáva, že dostupný rozpočet spoločného podniku IHI na rok 2022 ([4]) predstavoval 272,4 milióna EUR vo viazaných rozpočtových prostriedkoch (11,0 milióna EUR v roku 2021) a 174,8 milióna EUR v platobných rozpočtových prostriedkoch (210,4 milióna EUR v roku 2021);

4. konštatuje, že miera plnenia rozpočtu dosiahla v prípade viazaných rozpočtových prostriedkov 96,60 % (75,91 % v roku 2021) a v prípade platobných rozpočtových prostriedkov 86,25 % (95,39 % v roku 2021);

([1]) Nariadenie Rady (EÚ) 2021/2085 z 19. novembra 2021, ktorým sa zriaďujú spoločné podniky v rámci programu Horizont Európa (Ú. v. EÚ L 427, 30.11.2021, s. 17).
([2]) Nariadenie Rady (ES) č. 73/2008 z 20. decembra 2007, ktorým sa zakladá spoločný podnik pre vykonávanie spoločnej technologickej iniciatívy pre inovačné lieky (Ú. v. EÚ L 30, 4.2.2008, s. 38).
([3]) Nariadenie Rady (EÚ) č. 557/2014 zo 6. mája 2014, ktorým sa zriaďuje spoločný podnik pre iniciatívu pre inovačné lieky 2 (Ú. v. EÚ L 169, 7.6.2014, s. 54).
([4]) Dostupný rozpočet zahŕňa nevyužité rozpočtové prostriedky z predchádzajúcich rokov, ktoré spoločný podnik IHI opätovne zahrnul do rozpočtu bežného roka, pripísané príjmy a prostriedky prerozdelené na ďalší rok.

5. konštatuje, že zmeny vo výške rozpočtu spoločného podniku IHI vo veľkej miere závisia od fázy vykonávania viacročných programov v oblasti výskumu a inovácií; konštatuje, že v roku 2022 začal spoločný podnik IHI s realizáciou programu Horizont Európa, a preto rozpočet na rok 2022 zahŕňa rozpočet na záväzky pre prvé výzvy programu Horizont Európa plánované na rok 2022;

6. konštatuje, že v ročnej účtovnej závierke spoločného podniku IHI za rok 2022 sa sumy príspevkov uznané za jednotlivé kategórie členov (Únia a súkromní členovia) navzájom výrazne líšia; konštatuje, že dôvodom je, že hotovostné príspevky Únie sa potvrdzujú a vykazujú, keď sú spoločnému podniku IHI vyplatené na začiatku realizácie projektu, ale nepeňažné príspevky členov sa vykazujú až po potvrdení vzniknutých nákladov a vykázaných na realizáciu projektu; vyzýva spoločný podnik IHI, aby ďalej riešil rozdiel medzi zaúčtovanými sumami hotovostných príspevkov na jednej strane a nepeňažnými príspevkami na druhej strane poskytnutím informácií o právnych záväzkoch členov spoločného podniku IHI na konci roku, pokiaľ ide o podpísané dohody o grante a zmluvy;

7. konštatuje, že spoločný podnik IHI zatiaľ nedokončil vykonávanie programu RP7 ([5]);

8. v tejto súvislosti konštatuje, že na konci roka 2022 spoločný podnik IHI plne vyčlenil maximálnu výšku operačných príspevkov Únie vo výške 966 miliónov EUR na podpísané dohody o grante v rámci programu; konštatuje, že desať rokov po skončení RP7 zostáva ešte stále vyplatiť na projekty, ktoré sa ešte len majú dokončiť, približne 44,9 milióna EUR (alebo 5 %); konštatuje, že tento rozdiel zodpovedá piatim projektom zameraným na výskum antimikrobiálnej rezistencie (AMR); ďalej konštatuje, že dva z uvedených projektov ukončili svoje činnosti do konca roka 2022; uznáva, že AMR je náročnou oblasťou výskumu, a oceňuje vedeckú a spoločenskú hodnotu financovania vývoja nových prístupov k boju proti rezistencii voči antibiotikám;

9. okrem toho konštatuje, že súkromní členovia sa právne zaviazali poskytnúť nepeňažné príspevky vo výške 914,2 milióna EUR, t. j. 94,6 % minimálneho operačného cieľa vo výške 966 miliónov EUR, a že z uvedenej zaviazanej sumy vykázali na konci roka 2022 sumu 831,9 milióna EUR (t. j. 86 % cieľa);

10. v súvislosti s programom Horizont 2020 konštatuje, že právne záväzky členov sú na úrovni ich cieľových príspevkov;

11. konštatuje, že v tejto súvislosti na konci roka 2022 spoločný podnik IHI prijal záväzky vo výške 1 452,1 milióna EUR (teda 91 %) z maximálneho operačného príspevku Únie vo výške 1 595,4 milióna EUR na podpísané dohody o grante v rámci programu Horizont 2020; konštatuje, že z uvedenej viazanej sumy sa má navyše v nasledujúcich rokoch vyplatiť na projekty, ktoré ešte neboli nedokončené, približne 484,8 milióna EUR (teda 33,4 %); ďalej konštatuje, že súkromní členovia a pridružení partneri sa právne zaviazali poskytnúť nepeňažné príspevky vo výške 1 499,4 milióna EUR (alebo 94 %) z minimálneho cieľa 1 595,4 milióna EUR a že z tejto zaviazanej sumy vykázali na konci roka 2022 sumu 1 078,9 milióna EUR (alebo 67,6 % cieľa);

12. konštatuje, že podľa spoločného podniku IHI sa nižšia miera dosiahnutých výsledkov čiastočne vysvetľuje dlhým trvaním projektu, ktoré si vyžaduje povaha výskumnej oblasti špecifickej pre spoločný podnik IHI, a veľkým rozsahom globálnych konzorcií, ktoré realizujú projekty;

13. konštatuje, že pokiaľ ide o činnosti programu Horizont 2020, spoločný podnik IHI nedostal žiadne nové operačné viazané rozpočtové prostriedky, pretože svoju poslednú výzvu na predkladanie návrhov dokončil do konca roka 2020; konštatuje, že miera plnenia operačných platobných rozpočtových prostriedkov bola 87 % (96 % v roku 2021);

14. súhlasí so súdom, že spoločný podnik IHI by mal vypracovať časovo rozvrhnutý akčný plán na dokončenie vykonávania projektov schválených v rámci predchádzajúcich viacročných finančných rámcov;

15. v súvislosti s realizáciou programu Horizont Európa konštatuje, že v roku 2022 Komisia poskytla na administratívne náklady spoločného podniku IHI len hotovostné príspevky vo výške 1,4 milióna EUR; konštatuje, že spoločný podnik IHI nepožadoval hotovostné príspevky na svoje činnosti v rámci programu Horizont Európa, keďže prvé dve výzvy v rámci programu Horizont Európa vyhlásené v roku 2022 budú dokončené až v roku 2023;

([5]) Siedmy rámcový program v oblasti výskumu a technického rozvoja (2007 – 2013).

16. na základe výročnej správy o činnosti organizácie za rok 2022 konštatuje, že spoločný podnik IHI dosiahol dobré výsledky v porovnaní s väčšinou kľúčových ukazovateľov výkonnosti IIL 2, ktoré často prekračujú stanovené ciele; víta najmä skutočnosť, že projekty spoločného podniku IHI financované v rámci IIL 2 ukončili 24 regulačných postupov vrátane dvoch regulačných podporných listov, desiatich regulačných stanovísk s výhradou, dvoch podaní na vyjadrenie výhrad a začlenenia do šiestich regulačných usmernení;

17. s uspokojením konštatuje, že 58,3 % (nad cieľom 50 %) projektov spoločného podniku IHI financovaných v rámci IIL 2 sprístupnilo svoje zdroje a výstupy mimo partnerov konzorcií; zdôrazňuje príklady, ako je knižnica chemických zlúčenín, európska zbierka zlúčenín zriadená v rámci projektu ESCulab, platforma údajov s otvoreným zdrojovým kódom RADAR, ktorú vyvinula RADAR-CNS, európska federovaná dátová sieť zriadená v rámci projektu EHDEN, alebo samoudržateľná biobanka pluripotentných kmeňových buniek dodaná v rámci EBiSC2;

18. víta skutočnosť, že približne 67 % dokumentov vypracovaných v rámci projektov financovaných spoločným podnikom má spoluautorov z rôznych odvetví, čo dokazuje interdisciplinárny charakter výskumu a kolaboratívny prístup jeho projektov;

Verejné obstarávanie a zamestnanci

19. konštatuje, že väčšina zmluvných záväzkov spoločného podniku IHI v roku 2022 bola uzavretá na základe existujúcich viacročných rámcových zmlúv; okrem toho konštatuje, že z hľadiska objemu boli najviac využívané rámcové zmluvy v oblasti IT, ľudských zdrojov a auditu; víta skutočnosť, že viaceré z predmetných rámcových zmlúv sú medziinštitucionálne, čím sa minimalizuje administratívne zaťaženie a zabezpečujú úspory z rozsahu;

20. konštatuje z konsolidovanej výročnej správy o činnosti za rok 2022 ([6]), že spoločný podnik IHI vyhlásil v roku 2022 dve verejné obstarávania ([7]) mimo existujúcich rámcových zmlúv s hodnotou presahujúcou 15 000 EUR;

21. víta skutočnosť, že všetky postupy boli riadené v súlade s finančnými pravidlami spoločného podniku IHI a nariadením o rozpočtových pravidlách s cieľom zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž medzi hospodárskymi subjektmi a čo najsprávnejšie a najefektívnejšie využívanie finančných prostriedkov spoločného podniku IHI;

22. konštatuje, že plán pracovných miest umožňuje 39 dočasných zamestnancov, 15 zmluvných zamestnancov a 1 vyslaného národného experta (VNE), t. j. celkovo 55 zamestnancov; konštatuje, že k 31. decembru 2022 bolo obsadených 49 pracovných miest: 36 z 39 dočasných zamestnancov (92,30 %), 11 z 15 zmluvných zamestnancov (73,30 %) a 0 z 1 vyslaného národného experta (0 %);

23. pokiaľ ide o rodovú vyváženosť a geografickú rovnováhu, konštatuje, že v rámci spoločného podniku IHI k 31. decembru 2022 približne 65 % zamestnancov tvorili ženy a približne 35 % muži, pričom zamestnanci pochádzali z 15 rôznych národností;

Systémy riadenia a kontroly

24. konštatuje, že pokiaľ ide o výdavky RP7, spoločný podnik IHI vykonal *ex post* audity, zatiaľ čo v prípade výdavkov v rámci programu Horizont 2020 a programu Horizont Európa bol za *ex post* audity zodpovedný útvar GR RTD Komisie pre spoločný audit;

25. konštatuje, že spoločný podnik IHI vykázal reprezentatívnu chybovosť vo výške 2,1 % a zvyškovú chybovosť vo výške 0,8 % vo svojich výdavkoch v rámci RP7 a reprezentatívnu chybovosť vo výške 2,7 % a zvyškovú chybovosť vo výške 0,9 % v prípade svojich výdavkov v rámci programu Horizont 2020 (zúčtovanie a konečné platby) ([8]);

26. konštatuje, že v prípade programu Horizont Európa sa ešte musia vykonať *ex post* audity, keďže prvé priebežné platby sa očakávajú až v roku 2024;

([6]) https://www.ihi.europa.eu/sites/default/files/uploads/Documents/About/Reports/IHI_CAAR_2022.pdf.
([7]) Kancelársky nábytok – 24 453,65 EUR a komunikačná stratégia – 15 950,00 EUR.
([8]) Konsolidovaná výročná správa o činnosti spoločného podniku IHI za rok 2022, kapitola 4.1.1.

27. konštatuje, že s cieľom posúdiť kontroly operačných platieb v spoločnom podniku IHI Dvor audítorov na úrovni konečných prijímateľov vykonal audit náhodne vybratej vzorky platieb z programu Horizont 2020 uhradených v roku 2022 ([9]); konštatuje, že Dvor audítorov nezistil žiadne chyby ani nedostatky v kontrolách u príjemcov zo spoločného podniku IHI, ktorí boli zaradení do vzorky;

28. víta skutočnosť, že na konci roka 2022 IHI vypracoval a zaviedol kompletný prístup založený na riziku k predbežným kontrolám v súlade s usmerneniami Spoločného realizačného centra (CIC), pričom zohľadnil okolnosti súvisiace s rizikom špecifickým pre spoločný podnik IHI; konštatuje, že na tento účel spoločný podnik IHI identifikoval najrelevantnejšie kritériá rizika a na základe nich navrhol prístup k monitorovaniu založenému na riziku; konštatuje, že takýto prístup umožnil spoločnému podniku IHI posúdiť úroveň rizika každého projektu a prijímateľa počas hlavných fáz realizácie projektu, ako je príprava dohody o grante, zmena dohody o grante, podávanie správ a platba;

29. konštatuje, že v tejto súvislosti spoločný podnik IHI vypracoval aj interné usmernenia týkajúce sa prístupu založeného na riziku a vyškolil a usmerňoval svojich zamestnancov na jeho riadne a dôsledné využívanie;

30. s uspokojením berie na vedomie, že spoločný podnik IHI vyvinul prístup k *ex post* auditom založený na riziku s cieľom znížiť mieru chybovosti pomocou lepšie cielených vzoriek na odhalenie príjemcov, ktorí sú najviac náchylní na chyby, čím sa posilní čistiaci účinok jeho *ex-post* auditov. Ide o dôležitú pozitívnu zmenu v prístupe k *ex post* auditu, keďže rámec vnútornej kontroly Komisie pre granty programu Horizont Európa neumožňuje spoločnému podniku vytvoriť špecifické reprezentatívne vzorky pre spoločný podnik a následne vypočítať špecifické reprezentatívne a zvyškové chybovosti pre spoločné podniky;

31. konštatuje, že Dvor audítorov zistil, že spoločné podniky s dobre rozvinutým prístupom k *ex post* auditom založeným na riziku vykázali zvyškovú chybovosť pod priemerom spoločných podnikov bez takéhoto prístupu z dôvodu systematickej identifikácie a auditu najrizikovejších prijímateľov;

Kontrola prijatia opatrení na základe pripomienok z predchádzajúcich rokov

32. poznamenáva, že „pripomienky“ v osobitných výročných správach spoločných podnikov v skutočnosti „nie sú časovo vymedzenými odporúčaniami“ Dvora audítorov; poznamenáva, že Dvor audítorov každoročne sleduje tieto pripomienky a hodnotí ich stav ako „otvorené“ alebo „uzavreté“;

33. víta skutočnosť, že spoločný podnik IHI prijal nápravné opatrenia s cieľom riešiť pripomienku Dvora audítorov z roku 2021 týkajúcu sa časti príspevkov zamestnávateľa do dôchodkového systému EÚ.

([9]) Pokiaľ ide o grantové platobné transakcie testované u prijímateľov, prahová hodnota pre nahlásenie vyčísliteľných chýb je 1 % kontrolovaných nákladov.